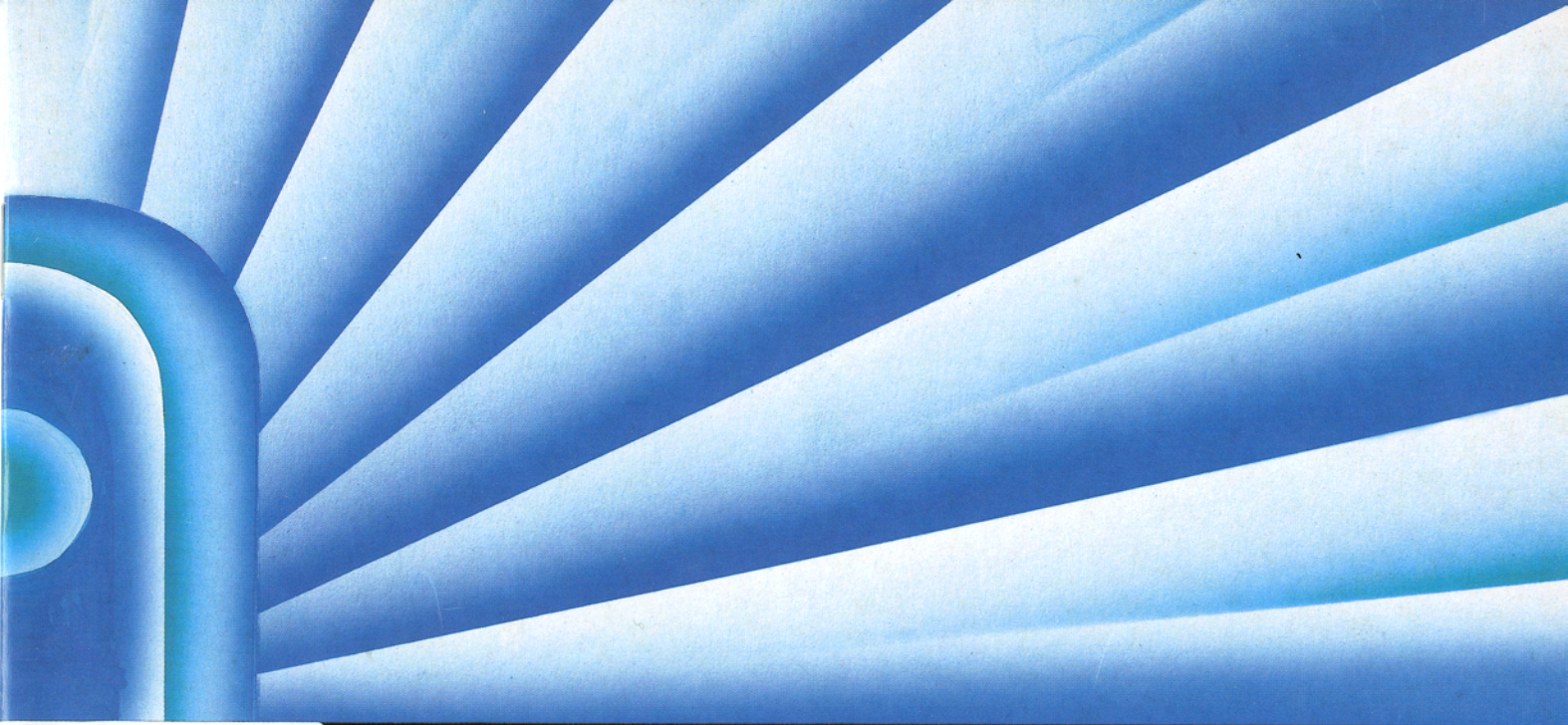

POLITIET i virkeligheden..

Statens Filmcentral

POLITIET i virkeligheden... er en film af
Dola Bonfils (Manuskript og instruktion),
Björn Blixt, Kim Hattesen (kamera)
Niels Arnt Torp, Nanna Gravesen (tone og mix)
Niels Pagh Andersen, Casper Høyberg (klip og montage)
Jens Arnoldus (produktionsledelse)
Cæcilie Nordgreen (research)
Cand.psych Ida Koch (konsulent)
Højskolelærer Niels Jensen (konsulent)

Musik: »Bye, bye Charlie« af Henry Mancini (»Charade«)

Hanne Høyberg Filmproduktion
for Statens Filmcentral og Danmarks Radio 1986

Længde: 120 min. (delt op i 3 afsnit)

Dette hæfte er redigeret af Dola Bonfils
Lay out: Erik P. Christensen
Udgivet af Statens Filmcentral, 1986
Trykt hos Frede Rasmussen, København

Glostrup Politikreds

Befolkningsunderlag: 160.000

ORDENSPOLITI:

230 tjenestegørende, heraf 110 på vagt-
hold i 3-holdsskift

KRIMINALPOLITI:

63 mand som i 1984 havde ca. 1 straffe-
lovsovertrædelse pr. mand pr. dag til be-
handling

Glostrup Politi

At lave en film som »POLITIET i virkeligheden ..« er en proces, der tager lang tid

af Dola Bonfils

Vi havde på forhånd blandede følelser og dramatiske forventninger til vores emne, politiet i dagens Danmark. Vi kendte jo hovedsageligt kun ordensmagten fra mediernes omtale, debatter og mere eller mindre ubehagelige sammenstød.

Når politiet er i beredskab, betyder det, at hver af medarbejderne i den pågældende politikreds, fra yngste elev til ledelse (også i kriminalpolitiet), har sin kampuniform, beskyttelseshjelm og støvler parat bag døren i deres kontor og når som helst kan blive sat ind imod demonstranter, politiske aktioner, BZere, gidseltagninger el.lign. På lange rækker med visiret slået ned ligner politifolkene hinanden. Dette ordensmagtens anonyme ansigt var det, vi kendte og så for os, da vi begyndte forberedelserne til filmen.

Vi valgte Cinema Vérité-formen til denne film – også selv om den tager lang tid og er omstændelig (tre måneders forberedelser, fem ugers optagelser og seks måneder i klipperum). Vi valgte den, fordi formen stiller som betingelse, at man er til stede uden at gribe ind i hverdagen, og at man betragter sit emne fordomsfrit og på emnets præmisser! Vi ville prøve, om vi kunne gå på opdagelse i *politiets* virkelighed for dermed at afdække nogle af de mekanismer, der indefra former og betinger det politi, vi har i dag. Vi valgte en enkelt politikreds og dens seks kommuner som rammen for at følge det daglige »samliv« mellem politi og befolkning.

Vi havde en masse spørgsmål, da vi gik i gang, fik endnu flere, efterhånden som vi arbejdede, og vil nok

aldrig blive færdige med modsætningerne i retssamfundet Danmark. Vi så og hørte, spurgte og diskuterede, fik mange svar, vi ikke havde ventet, og lærte mange politi-m/k'ere at kende som kammerater og personligheder.

Filmen »POLITIET i virkeligheden ...« er et resultat af, at vi fik adgang til politiets verden og forhåbentlig et skridt på vejen til en mere åben og nuanceret dialog mellem befolkning og politi om de problemer, politiet har, og vi har med politiet.

At lave en film som »POLITIET i virkeligheden ...« er en proces, der fortsætter, efter at filmen er færdig

Medio marts, 1986

Til Politiets ledelse!

Filmen »POLITIET - i virkeligheden ...« er færdig.

Enkelte af jeres medarbejdere, der oprindeligt sagde ja til Statens Filmcentrals henvendelse og åbnede dørene for os, har set resultatet allerede, og en diskussion om politiets rolle i dagens Danmark opstod allerede i klipperummet.

For selv om research'en og selve arbejdet med filmen besvarede en del af de spørgsmål, der kan rejses, er der stadig en række ubesvarede, som kun kan stilles til en ledelse, spørgsmål, der blandt andet angår ideologi og hensigt.

Jeres tillid til os og åbenhed har været en forudsætning for at filmen kunne laves på denne måde.

Jeg har tillid til jer om, at I vil følge denne åbenhed op, sådan at I på den ene side og filmen på den anden kan være med til at gøre de fremtidige diskussioner mellem befolkning og politi mere nuancerede og overordnede. Derfor vil jeg tillade mig hermed at rejse nogle af de spørgsmål, der for os forblev ubesvarede.

Det går fint, siger I

I dag har vi for hver 500 danskere én politimand (i modsætning til 1300 pr. politimand før 2. verdenskrig). Vi bruger 2% af statsbudgettet på retfærdighed!

Vi har et effektivt, bevæbnet korps på ca. 10.000 mand, og med ekstra 6.000 i såkaldte hjælpetropper, har vi et væsentligt magtpotentiale, hvis det værste af det værste skulle ske ...

De er alle beredskabsuddannede, dvs., de kan modtage en kommando og udføre den i enheder, og de, der har fået en særlig eliteuddannelse (gruppen med det anvendelige navn »aktionsgruppen«), kan oven i købet trækkes ud af deres faste pladser i korpset og sættes ind hvor som helst, når som helst i landet.

Vi har aldrig fået så meget for pengene som i dag. Det giver da en vis tryghed, synes I!

Da Statens Filmcentral bad os om at lave en film om politiet i 80'ernes Danmark, valgte vi Glostrup Politikreds som vores ramme. I accepterede vores valg, men med en vis tøven. Vores teori var, at her ville vi se en række problemer i politiets daglige arbejde, som var betinget af moderne storbymiljøer. Her ville vi se politiskolens elever tage de første tøvende skridt

ud i praksis, og her ville vi møde hele »indsats-spektr«et, som det ser ud i dag, med den præventive indsats og distriktspolitiet i den ene ende til narkopoliti og uropatruljes infiltrerende »skygge-virksomhed i den anden. Og fordi dette daglige arbejde er skolings- og erfaringsgrundlaget i enhver politimands arbejde, også i de specialiserede grupper og ledelsen. Her formes jeres værdinormer i mødet med praksis.

Det er også her, den brede kontakt mellem politi og borgere foregår omkring de forhold i vores dagligdag, der er et resultat af den førte kriminal- og socialpolitik.

Hvilke forventninger har den almindelige politi-m/k'er til sit arbejde, og hvad gør I for at bringe dem i overensstemmelse med virkeligheden?

I satser på i jeres uddannelse af politikorpset, at hver enkelt politi-m/k'er kan forsvare os mod landets indre såvel som ydre fjender – på rad og række, når fjenden har organiseret sig, og SAMTIDIG i det daglige være et så nuanceret og velafbalanceret individ, at man kan træffe en lang række vidtgående beslutninger – ofte i brøkdeler af et sekund og på egen hånd! Betjenten må selv tage ansvar for sine handlinger og redegøre for sine hensigter.

Der står jo i loven, at den magt, der anvendes, skal være 'nødvendig' og 'forsvarlig', at der skal være et forhold imellem begået handling og indsats.

Skal man anholde eller nøjes med en advarsel? Skal

Børn kan ikke anholdes.

Men hvis politiet skal efterforske deres kriminalitet, kan de tilbageholdes.

I 1984 blev der på landsplan afhørt 888 børn under 13 år af politiet.

Ca. 300 15-17 årige blev anbragt i vare-tægtsfængsel.

Politiets årsberetning og Justitsministeriet

SSP-samarbejdet

I en stor del af landets SKOLER holder skolepsykolog, inspektør og lærere regelmæssigt møder med politiet.

I en stor del af landets BISTANDSKONTORER holder sagsbehandlerne regelmæssigt møder med politiet.

SSP-samarbejdet er i 1986 oprettet i 180 kommuner.

Målet er et landsdækkende samarbejde imellem politi, social- og skolevæsen.

Kriminalpræventivt råd

man trække sin pistol eller knippel eller lade hunden rive lidt længere i den dreng, man tager på fersk gerning? Skal man forlade kvinden og de tre små børn og håbe, at manden ikke gør alvor af sin trussel om at komme tilbage og tæve dem? Skal man tilkalde den 14-åriges forældre før eller efter afhøringen – eller slet ikke? Skal man gribe ind eller lade være, når fritidsklublederne igen klager over de samme urolige elementer? Osv ...

Over for jeres store tillid til den enkelte politi-m/k'ers evne til 'individualisme i korpsets ånd' står såvidt vi kunne se:

1) hans faktiske forudsætninger for hans daglige virkelighed, og 2) en fra ledelsens side total mangel på en realistisk definition af opgave og samfundsmæssig sammenhæng, som kan give betjenten et grundlag for sine individuelle handlinger.

Den enkelte politibetjent befinder sig i en rolleforvirring. Han begynder sin uddannelse i en forventning om, at virkeligheden er ligesom i fiktionerne – og I gør mig bekendt ikke noget for at sætte denne røver-og-soldater-forventning over for realiteterne.

Han gennemgår en uddannelse, som er et stramt struktureret forløb, der primært satser på paratviden og fysisk træning, og IKKE på nogen måde fremmer selvstændig stillingtagen og menneskelig udvikling.

Han bliver en del af et repressivt apparat, hvor han til stadighed skal være parat til at løse konflikter med eller uden vold (fysisk eller psykisk), og han har på sit ansvar at bruge (eller misbruge) samfundets yder-

ste forholdsregler imod mennesker, som ikke følger loven.

Og hvem møder han så i langt den største del af tiden i sin daglige virkelighed? De mest sårbare og udsatte i vores samfund: børn og unge, de socialt dårligst stillede osv.

Had og aggressivitet, mistænksomhed og foragt er daglige reaktioner fra offentligheden.

Og i hans eget system er det resultater, der tæller, fremfor metoder, når han vurderes af kolleger og overordnede ved de årlige bedømmelser.

Hvad har I tænkt jer at gøre for at modvirke politiets mentale »galvanisering«?

Frustrationsniveauet er også af andre grunde højt i jeres korps. I psykologernes terminologi ville det hedde, at en del af jeres medarbejdere har tydelige »burn-out«-symptomer.

Han oplever en stor del af sine opgaver som resultatløse og formår ikke at sætte sin egen rolle ind i et større perspektiv eller at analysere årsagssammenhænge. Han begrænser derfor voldsspørgsmål til et spørgsmål om sikkerhed i arbejdet, og de mange sociale opgaver, som er blevet hans 1986-hverdag, begrænses til et spørgsmål om kriminalitetsafværgende kontrolvirksomhed.

Han oplever sanktionssystemet som inkonsekvent i forhold til sin arbejdsindsats og den risiko, han løber derved. Kan I – som borgere i dette land – acceptere, at så vigtige politiske spørgsmål ses ud fra en så be-

Politiets døgnrapporter danner grundlag for statistik. Denne statistik giver et billede af, hvad samfundet reagerer imod.

Dette billede kaldes KONTROLBILLEDET.

Glostrup Politis uropatrulje: 10 tjenestegørende.

I politikredsens 6 kommuner: 40 distriktsbetjente.

grænset synsvinkel?

Har I nogen sinde lavet undersøgelse af politiets forhold til sociale problemer?

I Finland har man gjort det og konstateret, at for politiet er sociale problemer ikke biprodukter af en samfundsstruktur, det er ikke omkostningerne ved en bestemt måde at organisere det sociale liv på. De sociale problemer betragtes snarere som en trussel mod selve den samfundsstruktur, der producerer problemerne. De ses først og fremmest som et spørgsmål om moral eller mangel derpå!

Og politiet er en praktisk og symbolsk demonstration af magten hos de magtfulde (de, der har magten til at lave lovene). Det tager sig derfor af dette »onde«, fordi det står for det gode og har en højere moral.

Sådan ser den gennemsnitlige borger herhjemme vel også politiet – hvad enten man er ansat i korpset eller ej.

Og ifølge jer kan man roligt give politiet mere magt, for I misbruger den ikke. Når I anerkender de grænser, der er sat for jeres arbejde, sker det i forvisning om, at disse grænser vil blive udvidet, jævnfør de nylige diskussioner om anvendelse af politiagenter, agents provocateurs. Men det hviler på jeres antagelse om, at alle politifolk altid er gode og ansvarsfulde. Egenskaber, som hænger sammen med modenhed, indsigt og personligt overskud.

Hvad gør I for at sikre, at disse egenskaber udvikles?

Er nærpolti og SSP-samarbejdet den »bløde« form for kontrol?

I etablerer samarbejde med social- og skolevæsen (SSP-samarbejdet) for at afværge kriminalitet. Men for at afværge noget, må dette noget først defineres. Derpå skal de kriminelle elementer udpeges af lærerne eller sagsbehandlerne, som derved mister det tillidsforhold, der er en forudsætning for deres resultater. For at begå et tyveri eller to blandt de masser af andre ting, man foretager sig som ung, bliver man påklæst etiketten tyveknægt – før man har fået nogen selvstændig identitet i øvrigt.

I sætter distriktpoliti/nærpolti til at vogte på de svageste (økonomisk, fysisk, psykisk), så resten af samfundet ikke behøver at tage sig af dem, og sådan at I kan rykke nærmere på de oplysninger, som er en forudsætning for de øvrige afdelingers opklaringsarbejde.

I legaliserer politiets sociale arbejde ved at kalde det nærpolti og kriminalpræventiv indsats og giver dermed adgang til, at der udøves kontrol med de mest sårbare og undertrykte sociale og private sfære – og om nødvendigt gribe ind i den med magt. Nogle reelle forsøg på at løse problemer for dem, politiet er sat til at tage sig af, er der jo ikke tale om, at I kan tilbyde. Når ingen ved, at de rent faktisk kontrolleres, kan man ikke kontrollere de kontrollerende myndigheder. Det giver dobbeltspil, skaber mistro og usikkerhed.

I kan definere, som det passer jer, og f.eks. kalde

grupper af unge med anderledes livsstil og store sociale problemer for kriminelle for derefter at sætte ind over for dem med magt. »Kræftbyld i Ryesgade« er det nyeste eksempel, jeg kender. Og I gør det, når fantasien til andre løsninger ikke fremdyrkes eller respekteres.

Vi ved godt, at i et moderne samfund findes der ingen nemme løsninger på kriminalitet. Men repræsenterer jeres indsats, både indadtil og udadtil, ikke den mest forenkede løsning?

Er straf som begreb ikke ved at være forældet i en lang række forhold? Straffeloven afspejler et andet og mere enkelt samfund end det, vi efterhånden lever i. Ejendomsretten er ikke helt den samme hellige størrelse, og kriminaliteten har ikke altid ét offer.

I filmen skildrer vi bl.a. det psykologiske klima, som politi-m/k'ernes holdninger vokser frem af. Dertil kommer den enkelte politimands baggrund, styrkens autoritære organisationsform, socialiseringsprocessen til rollen som politimand, rollen i sig selv og muligheden for tvang over for publikum, alt sammen faktorer, der i vore øjne taler imod det skift i tyngdepunkt fra retssikkerhedspoliti til socialt politi, der er ved at ske i dag.

Vi ved godt, at årsagerne til denne udvikling ligger uden for jeres herredømme, men at drage nogle konsekvenser af den ligger inden for jeres ansvarsområde!

Vi ved også godt, at når alt kommer til alt, så handler filmen »POLITIET i virkeligheden.« om en verden, som viser sig at ligne resten af verden, når man har vænnet

sig til dens uniformerede overflade, og om en tendens, der ikke er isoleret til politiet, men er på vej alle vegne (og altid har været det): troen på, at den almindelige uorden kan bringes i orden med lidt mere kontrol, lidt mere tro på myndighederne, der altid vil os det bedste, lidt mere magtanvendelse over for de »forkerte«, lidt hårdere straffe, lidt mere moralsk fordømmelse osv.

Hos jer er denne magteslødhedsfølelse (som man også kan kalde det) koblet med et magtapparat – det er jeres arbejdsvilkår – og I bliver så det spejl, vi andre kan spejle os i.

Dola Bonfils, født 1941, filminstruktør (dokumentarfilm). Har tidligere produceret »Fremtid søges« (Statens Filmcentral), »Gymnasiet, en skoleform« (Statens Filmcentral), »Lutter lagkage« (Arbejdsmiljøfondet) og »POLITIET i virkeligheden..« (Statens Filmcentral og DR 1986).

Børn kan også registreres i politiets efterforskningsregistre.

Indholdsbeskrivelse

Del I: Kontrolbilledet

En betjent (distriktsbetjent Karl) holder foredrag i en ungdomsklub som led i det kriminalpræventive arbejde.

Ved kriminalpolitiets morgenparole nævnes indbrud, narkosag og en pige, der har forsøgt at indsmugle penge til en indsat, eksempler på sager fra det forløbne døgn.

I kriminalpolitiets ekspedition indgår anmeldelse om en bombetrussel, som nogle medarbejdere rykker ud til. Der er også repræsentanter fra ordenspolitiet i Handelsbanken. Stedet undersøges.

Hos vagthavende i ordenspolitiet indberetter den ene af ordenspolitibetjentene om bombetruslen til døgnrapporten.

De øvrige vagthavende beskæftiger sig med de forekommende opgaver. Blandt andet er der en øvelse i gang – en ulykke på Barsebäck-værket og effekterne af en deraf følgende luftforurening.

To betjente på patrulje søger forældre til et bortkommet barn i boligområde.

Den kvindelige kriminalbetjent (den samme, som var til stede ved bombetruslen) i sin bil, taler om, at man kan blive bange i visse situationer.

Elever fra Politiskolen, der indleder en praktikperiode på politistationen, introduceres for politimesteren og derefter indledes deres kursus af politiinspektøren.

To patruljerende betjente bliver bedt om at undersøge et »mistænkeligt forhold« og standser en bilist. Han bliver undersøgt og ligeledes den varevogn, hvorfra

han skulle have flyttet nogle effekter.

Politiskoleeleverne undervises i korrekt politimæssig opførsel.

En distriktsbetjent har vagt i sit lokale indkøbscenter.

De to patruljerende betjente rapporterer til vagthavende og døgnrapporten om det »mistænkelige forhold«. Forefaldende opgaver hos vagthavende i øvrigt.

Hos politimester holder ledelsen møde om det forløbne døgn på døgnrapporterne fra ordenspoliti, kriminalpoliti og uropatrulje. BTs forsidestof kommenteres.

En tredje distriktsbetjent (Niels) er på besøg hos en mand med en stævning.

Den kvindelige kriminalbetjent er på gerningsstedsundersøgelse efter et indbrud.

Distriktsbetjent Niels drikker kaffe i en ungdomspension i sit område og diskuterer med de unge beboere og en medarbejder.

Hos kriminalpolitiet afhøres en 17-årig dreng af to kriminalbetjente om en række indbrud i institutioner.

Distriktsbetjent Niels søger oplysninger i registre ved computer.

Del 2: Lighed for loven

To vagthavende fra ordenspolitiet er på patrulje. Den ene kommenterer politiets materiel, lønforhold og begrebet »procesøkonomi«.

Ved kriminalpolitiets morgenparole nævnes blandt andet en anholdelse i forbindelse med en politimand, der er blevet chikaneret, en bortløben pige, en volds-

Der sidder flere mennesker i fængsel i Danmark i forhold til indbyggertal end i lande som Sverige og Holland. Mere end 1/3 af dem har endnu ikke fået dom, men sidder i varetægt.

Europarådet

sag, hvor Bullshit (en rockergruppe) var involverede og en (hos politiet) velkendt person, der opdigter anmeldelser. Desuden sidder to »kendinge« i detentionen, Max og Jannik.

Afdelingsleder og betjent Helle bestiller tid i retten til fremstilling af Max og Jannik.

Betjent Helle taler med de to i detentionen.

Fremstillingen i retten, hvor dommer Erichsen dømmer Max og Jannik til 3 gange 24 timer.

Den kvindelige kriminalbetjent (*i bilen*) kommenterer oplevelsen af at blive mødt med ubehagelige tilråb.

Politiskoleeleverne har møde med repræsentanter for Ordenspolitiforeningen og tillidsmanden. De bliver orienteret om våbenbrug og visitering. De bliver desuden oplyst om risiko og tilskadekomster.

Der trænes på skydebanen.

Kriminalinspektøren holder møde med *afdelingsledere hos kriminalpolitiet* om SSP-samarbejdet i kommunerne (samarbejdet imellem social- og skolevæsen og politi).

Hos *uopatruljen* forberedes aftenens arbejde.

To *urobetjente* arbejder i et boligområde. De er i civil.

Distriktsbetjent Niels er på *fodpatrulje i sit område*.

Han søger en beboer og får hans nye adresse af en genbo.

En *urobetjent* konfiskerer en hashpibe.

Distriktsbetjent Niels er på besøg hos en beboer.

Hos *kriminalpolitiet* afhøres en ung mand om et checkbedrageri.

En urobetjent kører patrulje i en *parkeringskælder*. Han kommenterer politiets arbejde: det et spændende, men medaljen har en bagside: 3-holdsskift og meget overarbejde. Desuden omgås man kun bunden af samfundet.

Del 3: Konsekvenser

En patruljerende betjent beskriver en typisk tyvekægt.

Kriminalpolitikets morgenparole nævner, at Max og Jannik er blevet løsladt efter de 3 gange 24 timer. Desuden har man anholdt to 15-årige for nogle indbrud. De sidder og afventer på Vridsløse-fængslet.

Politiskoleeleverne bliver orienteret om fængselsforholdene i politikredsen.

To *patruljerende betjente* bliver sendt til slagsmål i et center. De anholder en ballademager og tager ham med på stationen. Her bliver han sat i detentionen.

Den ene af *betjentene* søger oplysninger i registrene ved computer.

Kriminalpolitiet afhører en ung mand, der har været blandet ind i et slagsmål.

En anden ung mand er blevet fundet efter at have ligget død i sin lejlighed i et stykke tid. To betjente (en vagthavende og en ung kvinde) undersøger forholdene og bestiller rustvogn.

Den vagthavende kommer tilbage til stationen og begynder arbejdet med at undersøge den afdødes personlige forhold, finde pårørende.

Hos *politimesteren* er der åbent hus for alle medarbejdere.

Man orienterer hinanden og taler om det kriminalpræventive arbejde, SSP-samarbejdet.

Politiskoleeleverne har kursus i opførsel ved demonstrationer, taktik og korpsånd.

I en *fodgængertunnel* bliver en gruppe unge standset af uro'en.

Urobetjenten melder til hovedbanevagten, at den samme gruppe unge er på vej ind med S-toget.

Hos *ordenspolitikets vagthavende* arbejder man stadig med efterforskning af den afdødes forhold. På TV i baggrunden starter »Hill Street«.

Distriktsbetjent Karl fortsætter sit foredrag i ungdomsklubben: Han er nået til vold og brug af våben.

Urobetjenten kører patrulje i natten. Han kommenterer arbejdet med bander og organiserede grupper. Han undersøger et *indkøbscenter*.

En anden *urobetjent* fjerner en gruppe unge, der har slået sig ned for at drikke i en underetage af *indkøbscentret*.

En enkelt fyr i et andet *indkøbscenter* får en hårdere medfart og bliver sendt ud af centret, efter at en kvist hash er blevet konfiskeret, også af uopatruljen.

I *ordenspolitikets ekspedition* har man en af de tilbagevendende opringninger med en opdigtet anmeldelse.

To *patruljerende betjente* bliver sendt til *husspektakler* hos en familie med små børn.

63% af de indsatte er under 30 år.
80% har folkeskoleuddannelse uden afgangseksamen.
58% var arbejdsløse på gerningstidspunktet.
75% har begået berigelsesforbrydelser.

Kriminalforsorgen

Litteraturliste

Politiets kriminalpræventive arbejde består siden 1977 bl.a. i faste møder mellem POLITI, SOCIAL- og SKOLEVÆSEN på sagsbehandlerplan, i daglig tale: SSP-SAMARBEJDET

Love m.m.

Straffeloven af 1930 (8. udg.) Gads Forlag, 1984
Retsplejeloven
Kriminalforsorgens årsberetning
Politiets årsberetning
Kriminalstatistikken
Det kriminalpræventive råds pjecer

Om politiet

Brown, John: *Social Aspects of Crime Control* i Fifth Cranfield Conference, Roskilde, Danmark – Det Kriminalpræventive Råd, 1982.
Jensen, Kirsten, Bendixen, Lis, Engelbrecht, Bo, og Andersen, Tage: *Når vi løfter i flok ... – lokalt tværfagligt samarbejde om forebyggelse af ungdomskriminalitet* (Delrapport I og II). Det Kriminalpræventive Råd, 1982.
Koch, Henning og Lorentzen, Håkon: *Politiselektion og politiprævention*. En rapport om kvalitative ændringer i 1980ernes politi. Udg. af Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi, 1980.
Kriminalpræventive overvejelser om MILJÖPLANLÆGNING, Notat nr. 13, Det Kriminalpræventive Råd, 1984.
Mathiesen, Thomas: *Politikrigen*, Pax, Oslo, 1979.
Schultz-Lorenzen, Jan: *Hvad må politiet?* Tiderne skifter, 1980.
Senholt, Leif: *The Work of the National Danish Crime*

Prevention Council, Social Aspects of Crime Control, i Fifth Cranfield Conference, Roskilde, Danmark – Det Kriminalpræventive Råd, 1982.
Polititeori (1-5), udg. af Rigspolitichefen. Det Kgl. Biblioteks special afd., Kriminalistisk Institut, Københavns Universitet.
Østergaard, Peter: *Kriminalprævention i lokalsamfund – tværfagligt samarbejde i 3 kommuner*, Det Kriminalpræventive Råd, 1981.

Om ungdomskriminalitet

Balvig, Flemming: *Ungdomskriminalitet i en forstadskommune*. Det Kriminalpræventive Råd, 1984.
Balvig, Flemming og Kyvsgaard, Britta: *Kriminalitet og ungdom*. Borgen, 1986.
Koch, Ida og Rasmussen, Nell: *Unge, kriminalitet og samfund*. Forum, 1982.
Kyvsgaard, Britta: *Betongenerationen*, Akademisk forlag, 1985.

Anden relevant litteratur

Balvig, Flemming: *Angst for kriminalitet*, Gyldendal, 1978.
Balvig, Flemming: *Kriminalitetens udvikling i Danmark, 1950-82*, Nordisk tidsskrift for kriminalvidenskab, 1984.
Christie, Nils og Bruun, Kettil: *Den gode fiende*, Narkotikapolitikk i Norden, Chr. Ejlers Forlag, 1985.
Cohen, Stanley: *Moral panics and folk devils*. Mac-Gibbon & Kee, London, 1977.

Holm, G.: *Lov og ret*. Vindrose, 1984.
Knudeman, J. O.: *Registre og kontrol*, Informations forlag, 1980.
Mathiesen, Thomas: *Den skjulte disciplinering*. Pax, Oslo, 1978.
Mathiesen, Thomas og Falck, Sturla: (red.): *Vekterstatten*, Pax, Oslo, 1981.
Sørensen, Flemming: *Registersamfundet*. Chr. Erichsens Forlag, 1984.
Westergaard, Jørn (red.): *Sociale uroligheder – politi og politik*. SOC POL, 1986.
Zætter, B.: *Knald eller fald*, Autonomt forlag, 1985.

Film

Arbejde mod frihed. Af Anne Wivel og Arne Bro. Statens Filmcentral, 1980.
Der er en kridtcirkel om dit liv. Af Erik Nørgaard. Statens Filmcentral, 1984.

POLITIET i virkeligheden..

I forbindelse med filmen har Danmarks Radios undervisningsafdeling udgivet en debatbog »POLITIET i virkeligheden..« på 80 sider. Bogen kan købes gennem boghandlerne.

På de næste sider bringes bogens indholdsfortegnelse.

Indledning af Ida Koch

At lave en film om politiet af Dola Bonfils

Efter filmproduktionens afslutning træder Bonfils ud af sin rolle som instruktør. Produktet er færdigt, men processen er det ikke. Flere måneders samvær med politiet afføder en række overvejelser og spørgsmål, som hun i et brev stiller politiets ledelse.

Ungdomskriminaliteten og politiet

af Flemming Balvig

Kriminologen ser på ungdommens kriminalitet i forhold til de voksnes og diskuterer politiets og retsapparatets reaktioner over for unge. Han rejser spørgsmålet om ungdomskriminalitetens samfundsmæssige betydning og omfang.

Politiets paradokser af Henning Koch

Under hensigtserklæringen »kriminalprævention«, udvikles social- og nærpolitiet samt det såkaldte SSP-samarbejde. Koch gennemgår væsentlige kvalitative

Det er ungdommen, der udsættes for mest kriminalitet.

De er de hyppigste ofre for berigelseskriminalitet.

Også mobning og anden voldelig adfærd rammer primært de unge.

De 13-24 årige er 5-10 gange mere udsatte for vold end f.eks. pensionister.

AIM markedsanalyse

ændringer i de seneste års politimæssige arbejde og ideologi. Han rejser betænkeligheder ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt, ved at politiet i stigende grad bevæger sig ind på socialsektorens område.

Politiet i virkeligheden af I. Boye

Rigspolitichef Boye besvarer her på politiledelsens vegne Dola Bonfils' skrivelse. Han ser tilblivelsen af filmen som et udtryk for politiets åbenhed og ønske om en dialog med publikum. Boye konkluderer, at det danske politi er tilfredsstillende og i harmoni med befolkningens ønsker.

Klager over politiet af Ebba Strange

En vis mængde borgere klager hvert år over politiet. Mulighederne for at klage kritiseres, og der efterlyses en uvildig institution, en »politiombudsmandsinstitution«, der kan varetage befolkningens interesser.

Narkotikakriminalitet – set med en forsvarsadvokats øjne. Interview med Manfred Petersen

De seneste års retsplejemæssige nydannelse i efterforskningen af narkotikakriminalitet belyses. Især diskuteres brugen af anonyme vidner og politiagenter. Der sælges ud af retssikkerheden til fordel for en effektivitet, der ikke er målelig og ej heller sandsynlig.

Varetægtsfængsling – straf før dom

af Preben Wilhjelm

Er politiets og domstolenes anvendelse af anholdelse og varetægt rimeligt begrundet i retsplejelovens bestemmelser? Megen frihedsberøvelse i efterforskningsfasen bruges som straf før dom, og krænker dermed et væsentligt grundprincip i en demokratisk retsstat.

Når børn og unge begår kriminalitet

af Beth Grothe Nielsen

Med fastsættelsen af den kriminelle lavalder er også fastsat en række bestemmelser for politiets og retssystemets behandling af unge over 15 år, der er mistænkt for kriminalitet. Grothe Nielsen påviser, at børns retsstilling er langt ringere end unges, samt at nytænkning er påkrævet i forhold til strafformer over for ungdomskriminalitet.

Aktion og reaktion – om politi og unges oprør i storbyen

af Ejler Johansen og Benny Lihme

Organiserede protesterende unge, der aktionerer for bedre levevilkår, boliger og væresteder mødes i stigende grad af et bevæbnet og hårdtslående politi. Hvad betyder disse selvgjorte erfaringer for de unge? Magtdemonstrationer og kontrol synes ikke at kvæle de unges kamp – tværtimod.

Men hvem holder øje med politiet?

af Flemming Sørensen

Hvem bruger de uhyre mængder af informationer, der i disse år indsamles i private og offentlige institutions registre? Hvad registreres og til hvilket brug? Sørensen har undersøgt det danske registersamfund og afprøvet offentlighedens tilgængelighed til registrene.

En iblandt mange

En anonym betjent fra uropatruljen fortæller om synet på sit arbejde, om usikkerhed og om at befinde sig i uroens centrum i samfundets nederste lag. Hans erfaringer udmunder i konkrete kriminalpolitiske forslag.

De indre fjender

interview med Thomas Mathiesen

Hvilke lighedspunkter er der mellem 1300-tallets jødeforfølgelser, de senere hekseforfølgelser og nutidens forfølgelser af udstødte, fattige og politisk aktive unge?

Defineringen af minoritetsgrupper som samfundets store problemer skaber et falskt samfund. Thomas Mathiesen fremskriver de samfundsmæssige konsekvenser af dette.

Afslutningsvis opregner Mathiesen politiets typiske strategier over for kritik udefra og indefra.

der er mange
der er så ensomme
at deres dørskilte når som helst
kan skrues af

i virkeligheden

der er mange
der er så udsatte
at de bliver nødt til at sidde og tegne
hjerter og pile i støvet
mellem flaskerne og cigaretterne på bordet

i virkeligheden

der er mange
der er så påvirkede af angst
af de end ikke tør ryste

i virkeligheden

det er bare i virkeligheden
at det er sådan

himlen er mørkeblå
det gløder fra sole i skumringen

intest som når udbytter
menneskers ansigter lyser op
jeg ved ikke over hvad
mærker kun en kendt lysen med i mit indre

i virkeligheden
det er bare i virkeligheden
det er sådan

Marianne Larsen i »Direkte«, Borgen 1984

